

[Αρχική Σελίδα](#) > ... > [Νομοθεσία Και Νομολογία](#) > [Εθνική Νομοθεσία](#) > Ireland

Εθνική νομοθεσία

Περιεχόμενο που
παρέχεται από
Ιρλανδία

Ιρλανδία

Η σελίδα αυτή παρέχει πληροφορίες σχετικά με το νομικό σύστημα της Ιρλανδίας.

Έννομη τάξη

1. Νομικές πράξεις / πηγές δικαίου

1.1. Εθνικές πηγές

Το Σύνταγμα της Ιρλανδίας (στην ιρλανδική γλώσσα, Bunreacht na hÉireann), το οποίο τέθηκε σε ισχύ την 29η Δεκεμβρίου 1937, αποτελεί τον βασικό ή θεμελιώδη νόμο του κράτους. Θεσπίζει τα όργανα και τις δομές του κράτους και προβλέπει την τριμερή διάκριση των εξουσιών σε εκτελεστική, νομοθετική και δικαστική. Εγγυάται επίσης τα θεμελιώδη δικαιώματα που έχουν αποτελέσει αντικείμενο αυστηρής ερμηνείας και διαστολής από τα δικαστήρια.

Το πρωτογενές δίκαιο αποτελείται από τους νόμους που ψηφίζονται από το Oireachtas (Κοινοβούλιο), το οποίο απαρτίζεται από τον/την Πρόεδρο της Ιρλανδίας, τη Seanad Éireann (Άνω Βουλή) και την Dáil Éireann (Κάτω Βουλή). Το πρωτογενές δίκαιο διακρίνεται σε: αναθεωρητικές πράξεις του Συντάγματος, οι οποίες πρέπει να εγκριθούν από τον λαό μέσω δημοψηφίσματος για να τεθούν σε ισχύ δημόσιους γενικούς νόμους, οι οποίοι είναι γενικής εφαρμογής και ατομικούς νόμους που αφορούν τη συμπεριφορά συγκεκριμένου φυσικού προσώπου ή συγκεκριμένης ομάδας φυσικών προσώπων.

Το παράγωγο δίκαιο αποτελεί μηχανισμό με τον οποίο το Oireachtas μπορεί να αναθέτει νομοθετικές εξουσίες σε υπουργό της κυβέρνησης ή σε συγκεκριμένη αρχή. Η εξουσία έκδοσης νομοθετικών πράξεων κατ' εξουσιοδότηση πρέπει να παρέχεται ρητά από το πρωτογενές δίκαιο και η άσκηση της διέπεται από αυστηρούς όρους — οι αρχές και οι πολιτικές που θα πρέπει να εφαρμόζονται πρέπει να αναφέρονται σαφώς και χωρίς αμφισημία στην πράξη με την οποία παρέχεται η εξουσιοδότηση και να ακολουθούνται αυστηρά από την αρχή που θεσπίζει το παράγωγο δίκαιο. Η συνηθέστερη μορφή παράγωγου δικαίου είναι τα νομοθετικά διατάγματα, αλλά μπορεί επίσης να λάβει τη μορφή κανονισμών, διατάξεων, κανόνων, σχεδίων ή καταστατικών.

Δυνάμει του άρθρου 50 του Συντάγματος, οι προ του 1922 νόμοι που αφορούν την Ιρλανδία (π.χ. νόμοι του Κοινοβουλίου του Ηνωμένου Βασιλείου) και τα μέτρα που έλαβε το Ελεύθερο Ιρλανδικό Κράτος (1922-1937), τα οποία δεν αντίκεινται στο Σύνταγμα, παραμένουν σε ισχύ. Πολλοί από τους προ του 1922 νόμους, οι οποίοι δεν είχαν πλέον καμία σχέση με την Ιρλανδία, καταργήθηκαν από τους νόμους αναθεώρησης της νομοθεσίας 2005-2012.

Το ιρλανδικό νομικό σύστημα είναι σύστημα κοινοδικαίου (common law) και αυτό σημαίνει ότι η νομολογία αποτελεί σημαντική πηγή δικαίου. Σύμφωνα με την αρχή του νομολογιακού προηγούμενου ή stare decisis, το δικαστήριο δεσμεύεται να ακολουθεί τις αποφάσεις που έχουν εκδοθεί σε προηγούμενες υποθέσεις και ιδίως τις αποφάσεις ανώτερων δικαστηρίων. Πρόκειται, ωστόσο, για πολιτική και όχι για δεσμευτικό κανόνα μη επιδεχόμενο αποκλίσεις. Το εν λόγω σύνολο κανόνων δικαίου περιλαμβάνει κανόνες, γενικές αρχές, ερμηνευτικούς κανόνες και νομικά αξιώματα. Η αρχή του stare decisis διακρίνει μεταξύ, αφενός, του σκεπτικού

και του διατακτικού της απόφασης (ratio decidendi), που είναι το δεσμευτικό μέρος της απόφασης που πρέπει να ακολουθείται, και, αφετέρου, των παρεμπιπτούσων κρίσεων (obiter dictum), δηλαδή παρατηρήσεων που διατύπωσε ο δικαστής ορισμένης υπόθεσης επί ζητημάτων τα οποία ήταν παρόντα ή δεν ήταν ουσιώδη για την υπόθεση ή τα οποία προέκυψαν κατά τρόπον ώστε να μην απαιτείται απόφαση επ' αυτών. Οι παρεμπιπτούσες κρίσεις δεν είναι δεσμευτικές για μελλοντικές υποθέσεις, αλλά μπορεί να είναι πειστικές.

1.2. Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Δεδομένου ότι η Ιρλανδία είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), το δίκαιο της ΕΕ αποτελεί σημαντικό τμήμα της εσωτερικής έννομης τάξης του κράτους. Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την ιδιότητα του μέλους της ΕΕ συνεπάγονται ότι το Σύνταγμα και οι λοιποί εθνικοί νόμοι έχουν κατώτερη τυπική ισχύ από το ενωσιακό δίκαιο στους τομείς αρμοδιότητας της ΕΕ. Χρειάστηκε να αναθεωρηθεί το Σύνταγμα προκειμένου να επιτραπεί στη χώρα να προσχωρήσει στην ΕΕ και να αποφευχθεί η σύγκρουση μεταξύ διατάξεων του Συντάγματος και του δικαίου της ΕΕ.

1.3. Διεθνείς πηγές

Η Ιρλανδία έχει υπογράψει πολλές διεθνείς συμβάσεις και συνθήκες και είναι μέλος πολλών διεθνών οργανισμών. Σύμφωνα με το Σύνταγμα η Ιρλανδία αποδέχεται ότι οι γενικώς παραδεδεγμένες αρχές του διεθνούς δικαίου διέπουν τις σχέσεις μεταξύ των κρατών.

Η Ιρλανδία αποτελεί δυαδικό κράτος και προκειμένου οι διεθνείς συμβάσεις να αποκτήσουν τυπική νομική ισχύ εντός του κράτους, και όχι μεταξύ των κρατών, πρέπει να ενσωματωθούν στο εθνικό δίκαιο από το Oireachtas.

Η Ιρλανδία έχει υπογράψει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) από το 1953 και έκτοτε, μέσω των διεθνών νομικών υποχρεώσεων του κράτους, οι πολίτες μπορούν να επικαλούνται τις διατάξεις της ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Οι διατάξεις της Σύμβασης απέκτησαν νομική ισχύ στο εσωτερικό δυνάμει του νόμου του 2003 για την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, με τον οποίο ενσωματώθηκε η ΕΣΔΑ στο ιρλανδικό δίκαιο.

2. Άλλες πηγές

Ελλείψει τυπικών νομικών κανόνων, μπορεί να γίνει επίκληση της θεωρίας από δικηγόρο κατά την εκδίκαση υπόθεσης και από το δικαστήριο κατά την έκδοση της απόφασής του. Τα δικαστήρια βασίζονται στο φυσικό δίκαιο και στα φυσικά δικαιώματα κατά την ερμηνεία του Συντάγματος και την απαρίθμηση των συνταγματικών δικαιωμάτων που δεν προβλέπονται ρητά στο κείμενο του Συντάγματος, αν και το κατά πόσον θα πρέπει το φυσικό δίκαιο να εφαρμόζεται εν γένει αποτελεί αμφιλεγόμενο ζήτημα και η επιρροή του πιθανόν να έχει μετριαστεί τα τελευταία χρόνια.

3. Ιεράρχηση των πηγών του δικαίου

Το Σύνταγμα βρίσκεται στην κορυφή του νομικού συστήματος της Ιρλανδίας. Η νομοθεσία, οι κυβερνητικές και διοικητικές αποφάσεις και η πρακτική μπορούν να ελέγχονται ως προς τη συμμόρφωσή τους με το Σύνταγμα.

Το Σύνταγμα προβλέπει, ωστόσο, ότι δεν ακυρώνει τις πράξεις ή τα μέτρα που είναι αναγκαία λόγω της ιδιότητας της Ιρλανδίας ως μέλους της ΕΕ. Αυτό προβλέπεται στο άρθρο 29 παράγραφος 4 σημείο 6 του Συντάγματος. Ως εκ τούτου, το δίκαιο της ΕΕ υπερισχύει όλων των εθνικών νόμων, συμπεριλαμβανομένου του Συντάγματος. Δεδομένου ότι το δίκαιο της ΕΕ προβλέπει ότι οι μέθοδοι εφαρμογής του καθορίζονται από εθνικές διαδικαστικές απαιτήσεις, οι εφαρμοστικές πράξεις του δικαίου της ΕΕ πρέπει να εξακολουθούν να είναι σύμφωνες με τις διαδικαστικές απαιτήσεις του Συντάγματος.

Ο νόμος του 2003 για την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου παρέχει στα φυσικά πρόσωπα τη δυνατότητα να επικαλούνται τις διατάξεις της ΕΣΔΑ ενώπιον των ιρλανδικών δικαστηρίων. Η ΕΣΔΑ έχει ενσωματωθεί στο εσωτερικό δίκαιο με κατώτερη τυπική ισχύ από εκείνη του Συντάγματος και το Σύνταγμα εξακολουθεί να υπερισχύει. Σύμφωνα με τον νόμο, τα δικαστήρια ερμηνεύουν και εφαρμόζουν τις εθνικές διατάξεις, στο μέτρο του δυνατού, σύμφωνα με τις επιταγές της ΕΣΔΑ. Εάν η εθνική νομοθεσία δεν είναι σύμφωνη με την ΕΣΔΑ, εκδίδεται δήλωση ασυμβιβάστου.

Τα δικαστήρια έχουν αποφανθεί ότι οι αρχές του εθνικού διεθνούς δικαίου αποτελούν εσωτερικό δίκαιο δυνάμει του άρθρου 29 παράγραφος 3 του Συντάγματος, αλλά μόνο στον βαθμό που δεν αντίκεινται στο Σύνταγμα, τη νομοθεσία ή το κοινοδίκαιο. Οι διεθνείς συμβάσεις κυρώνονται μόνον εφόσον είναι σύμφωνες με το Σύνταγμα, διαφορετικά απαιτείται δημοψήφισμα.

Η νομοθεσία μπορεί να αντικατασταθεί ή να τροποποιηθεί από μεταγενέστερη νομοθεσία. Το παράγωγο δίκαιο, όπως και η εξουσία έκδοσης πράξεων του παράγωγου δικαίου κατ' εξουσιοδότηση, μπορεί να αντικατασταθεί από πρωτογενές δίκαιο, αλλά το παράγωγο δίκαιο δεν μπορεί να υπερισχύει του πρωτογενούς δικαίου. Τα δικαστήρια μπορούν να ακυρώσουν νομοθεσία για τον λόγο ότι είναι άκυρη βάσει των διατάξεων του Συντάγματος (νομοθεσία μετά το 1937) ή ότι δεν είναι σύμφωνη με το Σύνταγμα (νομοθεσία προ του 1937). Τεκμαίρεται ότι η μετά το 1937 νομοθεσία είναι σύμφωνη με το Σύνταγμα.

Οι δικαστικές αποφάσεις μπορούν να αντικατασταθούν από νομοθετικές ή συνταγματικές πράξεις και από μεταγενέστερες δικαστικές αποφάσεις ισόβαθμων ή ανώτερων δικαστηρίων.

4. Έναρξη ισχύος υπερεθνικών νομοθετικών πράξεων

Το Σύνταγμα, στην αρχική του μορφή, δεν ήταν συμβατό με το ευρωπαϊκό κοινοτικό δίκαιο. Για παράδειγμα, προέβλεπε ότι το Oireachtas αποτελούσε το μοναδικό νομοθετικό σώμα του κράτους. Για τον λόγο αυτόν εισήχθη στο Σύνταγμα διάταξη που προβλέπει ότι το Σύνταγμα δεν ακυρώνει κανέναν νόμο, πράξη ή μέτρο που είναι αναγκαία λόγω της ιδιότητας της Ιρλανδίας ως μέλους της ΕΕ. Ωστόσο, έχει κριθεί ότι, εάν το πεδίο δράσης και οι στόχοι αλλάξουν, για παράδειγμα, μέσω νέας Συνθήκης, αυτή πρέπει να τεθεί στην κρίση του λαού με δημοψήφισμα και, εάν γίνει αποδεκτή από τον λαό, να εισαχθεί διάταξη που να επιβεβαιώνει ότι το κράτος μπορεί να κυρώσει την εν λόγω Συνθήκη.

Εάν το δίκαιο της ΕΕ απαιτεί από το κράτος μεταφορά στο εθνικό του δίκαιο, αυτή πραγματοποιείται με πρωτογενές δίκαιο ή, συνηθέστερα, με νομοθετικό διάταγμα που εκδίδεται από την κυβέρνηση ή από υπουργό της κυβέρνησης.

Σύμφωνα με το Σύνταγμα, οι διεθνείς συμβάσεις καθίστανται εσωτερικό δίκαιο με απόφαση του Oireachtas. Αυτό συμβαίνει συνήθως με νόμο και παράδειγμα αποτελεί ο νόμος του 2003 για την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, με τον οποίο η Σύμβαση ενσωματώθηκε στο εσωτερικό δίκαιο, με αποτέλεσμα τα φυσικά πρόσωπα να μπορούν να επικαλούνται τις διατάξεις της ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων.

5. Αρχές εξουσιοδοτημένες να θεσπίζουν κανόνες δικαίου

Το Σύνταγμα προβλέπει ότι το Oireachtas, που αποτελείται από το Dáil (Κάτω Βουλή), το Seanad (Άνω Βουλή) και τον/την Πρόεδρο, διαθέτει «τη μόνη και αποκλειστική εξουσία έκδοσης νόμων του κράτους», με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ιδιότητα της Ιρλανδίας ως μέλους της ΕΕ, όπως προβλέπεται στο Σύνταγμα. Η προτεινόμενη νομοθεσία με τη μορφή νομοσχεδίου πρέπει να υπογράφεται από τον/την Πρόεδρο προκειμένου να καθίσταται νόμος και να παράγει αποτελέσματα και ο/η Πρόεδρος, εάν αμφιβάλλει για τη συνταγματικότητα του προτεινόμενου νομοσχεδίου, μπορεί να συγκαλέσει το Συμβούλιο της Επικρατείας και, εν ανάγκη, να παραπέμψει το νομοσχέδιο στο Ανώτατο Δικαστήριο για την έκδοση απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 26 του Συντάγματος.

Όπως αναφέρεται ανωτέρω, το Oireachtas μπορεί να χορηγήσει νομοθετική εξουσιοδότηση σε υπουργό της κυβέρνησης ή σε άλλη αρχή και η εν λόγω εξουσία οριοθετείται αυστηρά από την πράξη με την οποία χορηγείται η εξουσιοδότηση. Οι οδηγίες της ΕΕ ενσωματώνονται συνήθως στο εσωτερικό δίκαιο μέσω νομοθετικού διατάγματος που εκδίδεται από υπουργό. Νομοθετική εξουσιοδότηση μπορεί να χορηγηθεί σε διάφορους φορείς, όπως σε υπουργούς της κυβέρνησης, νομοθετικές επιτροπές, ημικρατικούς φορείς, ρυθμιστικούς φορείς, φορείς εμπειρογνομόνων και τοπικές αρχές.

Σύμφωνα με το Σύνταγμα, η κυβέρνηση είναι υπεύθυνη για την άσκηση της εξωτερικής πολιτικής και μπορεί να υπογράψει διεθνείς συνθήκες και συμβάσεις και να προσχωρεί σε διεθνείς οργανισμούς με την επιφύλαξη των συνταγματικών απαιτήσεων.

Σύμφωνα με το σύστημα του κοινοδικαίου, η νομολογία είναι δεσμευτική.

6. Διαδικασία θέσπισης κανόνων δικαίου

6.1. Σύνταγμα

Το πρώτο στάδιο για την αναθεώρηση του Συντάγματος, σύμφωνα με το άρθρο 46, είναι η κατάθεση νομοσχεδίου στην Dáil. Το νομοσχέδιο αυτό πρέπει να εγκριθεί και από τα δύο σώματα του Oireachtas και στη συνέχεια να υποβληθεί με δημοψήφισμα στην κρίση του λαού για την έγκριση ή την απόρριψή του. Σύμφωνα με το άρθρο 47 παράγραφος 1, η πρόταση θεωρείται ότι έχει εγκριθεί από τον λαό εάν η πλειοψηφία των ψηφισάντων ταχθεί υπέρ της θέσπισης του σχετικού νόμου. Το εν λόγω νομοσχέδιο πρέπει να διατυπωθεί ως «νόμος για την αναθεώρηση του Συντάγματος» και δεν πρέπει να περιλαμβάνει καμία άλλη πρόταση. Αν το νομοσχέδιο εγκριθεί από τον λαό, ο/η Πρόεδρος το υπογράφει και το νομοσχέδιο εκδίδεται προσηκόντως από τον/την Πρόεδρο ως νόμος.

Σύμφωνα με το άρθρο 47 παράγραφος 2, πρόταση που υποβάλλεται σε δημοψήφισμα και η οποία δεν κατατείνει στην αναθεώρηση του Συντάγματος, απορρίπτεται όταν η πλειοψηφία των ψηφισάντων ταχθεί κατά της πρότασης και οι ψήφοι κατά της πρότασης ανέρχονται τουλάχιστον στο ένα τρίτο των εγγεγραμμένων στο μητρώο εκλογέων.

6.2. Νομοπαρασκευαστική διαδικασία

Το πρώτο βήμα για τη θέσπιση πρωτογενούς δικαίου είναι συνήθως η κατάθεση νομοσχεδίου σε οποιοδήποτε από τα δύο σώματα του Oireachtas. Κάθε νομοσχέδιο που κατατίθεται στην Dáil πρέπει να αποστέλλεται στην Seanad προς συζήτηση και μπορούν να υποβληθούν τροπολογίες, τις οποίες η Dáil υποχρεούται να συζητήσει. Ωστόσο, εάν ένα νομοσχέδιο κατατεθεί στη Seanad, εγκριθεί από αυτήν και στη συνέχεια τροποποιηθεί από την Dáil, θεωρείται ότι είχε κατατεθεί στην Dáil και πρέπει να επιστρέψει στην Seanad προς συζήτηση.

Πριν από την έκδοσή του ως νόμου, το νομοσχέδιο πρέπει να εγκριθεί από αμφότερα τα σώματα του Oireachtas και να υπογραφεί από τον Πρόεδρο. Κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδρομής του ένα νομοσχέδιο μπορεί να τροποποιηθεί στη Dáil και στη Seanad. Ωστόσο, το Σύνταγμα καθιερώνει την υπεροχή της δημοκρατικά εκλεγμένης Dáil. Το άρθρο 23 προβλέπει ότι, σε περίπτωση που η Seanad απορρίψει ή τροποποιήσει νομοσχέδιο αντίθετα προς τις επιθυμίες της Dáil, εναπόκειται στην Dáil να εγκρίνει ψήφισμα εντός 180 ημερών με το οποίο το νομοσχέδιο θεωρείται ότι έχει εγκριθεί και από τα δύο σώματα. Η Seanad έχει την εξουσία να καθυστερήσει νομοσχέδιο έως και κατά 90 ημέρες, αλλά δεν έχει την εξουσία να το εμποδίσει να καταστεί νόμος ή να το τροποποιήσει, εκτός εάν συμφωνεί η Dáil.

Η συντριπτική πλειοψηφία των νομοσχεδίων κατατίθενται στη Dáil Eireann από υπουργό της κυβέρνησης.

Τα δημοσιονομικά νομοσχέδια (π.χ. νομοσχέδια που αφορούν την επιβολή, την κατάργηση, την άρση, τη μεταρρύθμιση ή τη ρύθμιση φορολογίας και τα νομοσχέδια που συνεπάγονται επιβάρυνση για το δημόσιο ταμείο) μπορούν να κατατίθενται και να εγκρίνονται μόνο από την Dáil Eireann. Αυτό το είδος νομοσχεδίου αποστέλλεται στην Seanad για «παρατηρήσεις».

Το τελικό στάδιο της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας είναι η υπογραφή του νομοσχεδίου από τον/την Πρόεδρο, με την οποία το νομοσχέδιο καθίσταται νόμος. Ο/Η Πρόεδρος μπορεί, κατόπιν διαβούλευσης με το Συμβούλιο της Επικρατείας, να παραπέμψει νομοσχέδιο, ή ορισμένο τμήμα νομοσχεδίου, στο Ανώτατο Δικαστήριο για τον έλεγχο της συνταγματικότητάς του. Αυτό είναι γνωστό ως παραπομπή του άρθρου 26. Μόλις το Ανώτατο Δικαστήριο αποφασίσει ότι το νομοσχέδιο είναι σύμφωνο με το Σύνταγμα, η συνταγματικότητα του νομοσχεδίου δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ποτέ ξανά ενώπιον των δικαστηρίων και ο/η Πρόεδρος υποχρεούται να το υπογράψει ώστε να καταστεί νόμος. Εάν διαπιστωθεί ότι το νομοσχέδιο είναι αντίθετο προς το Σύνταγμα, ο/η Πρόεδρος οφείλει να αρνηθεί να το υπογράψει και να το καταστήσει νόμο.

6.3. Παράγωγο δίκαιο

Η πράξη με την οποία παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση προβλέπει συνήθως ότι οι νομοθετικές πράξεις που εκδίδονται βάσει της εν λόγω εξουσιοδότησης μπορούν να ακυρώνονται ή να εγκρίνονται από το Oireachtas. Κατά κανόνα, οι εν λόγω διατάξεις προβλέπουν ότι οι εν λόγω πράξεις «υποβάλλονται» ενώπιον ενός ή και των δύο σωμάτων του Oireachtas, το οποίο μπορεί να τις ακυρώσει εντός ορισμένης προθεσμίας. Όλο το παράγωγο δίκαιο για την εφαρμογή των μέτρων της ΕΕ υπόκειται σε αυτόν τον μηχανισμό ακύρωσης. Μετά τη θέσπιση τους ορισμένα νομοθετικά διατάγματα πρέπει να κατατίθενται σε καθορισμένες βιβλιοθήκες και γνωστοποίηση

της έκδοσής τους πρέπει να δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ιρλανδικής Κυβερνήσεως [Iris Oifigiúil](#).

6.4. Διεθνές δίκαιο

Η κυβέρνηση μπορεί να υπογράψει διεθνείς συνθήκες ή συμφωνίες ή να προσχωρεί σε διεθνείς οργανισμούς. Ωστόσο, έχει κριθεί ότι η κυβέρνηση δεν μπορεί να προβαίνει στις εν λόγω ενέργειες εάν περιορίζεται η αποκλειστική νομοθετική εξουσία που παρέχεται στο Oireachtas ή παραβιάζεται με άλλον τρόπο το Σύνταγμα. Για τον λόγο αυτόν, τα δικαστήρια έχουν κρίνει ότι Συνθήκες που μεταβάλλουν το πεδίο δράσης και τους στόχους της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν μπορούν να συνομολογούνται από την κυβέρνηση, αν δεν γίνουν δεκτές από τον λαό με συνταγματικό δημοψήφισμα.

7. Έναρξη ισχύος ή εθνικοί κανόνες

Οι αναθεωρήσεις του Συντάγματος αρχίζουν να ισχύουν μετά την αποδοχή τους από τον λαό και την υπογραφή του νομοσχεδίου που εισάγει την αναθεώρηση από τον/την Πρόεδρο.

Τα νομοσχέδια καθίστανται νόμοι την ημέρα της υπογραφής τους από τον/την Πρόεδρο και παράγουν αποτελέσματα από την ίδια ημέρα, εκτός εάν ο ίδιος ο νόμος προβλέπει διαφορετικά. Ο/Η Πρόεδρος δεν υπογράφει συνήθως νομοσχέδιο νωρίτερα από την 5η ή αργότερα από την 7η ημέρα μετά την υποβολή του. Ο νόμος μπορεί να καθορίζει την ημερομηνία από την οποία αρχίζει να παράγει αποτελέσματα ή να προβλέπει ότι υπουργός μπορεί να εκδώσει «διάταγμα έναρξης ισχύος» (παράγωγο δίκαιο) για την έναρξη ισχύος του νόμου ή μέρους αυτού. Ο/Η Πρόεδρος υποχρεούται να εκδώσει το νομοσχέδιο με τη δημοσίευση γνωστοποίησης στην [Iris Oifigiúil](#) στην οποία αναφέρεται ότι έχει καταστεί νόμος.

Το παράγωγο δίκαιο καθορίζει την ημερομηνία έναρξης ισχύος του.

Οι δικαστικές αποφάσεις είναι εν γένει ισχυρές από την ημέρα της έκδοσής τους.

8. Τρόποι επίλυσης συγκρούσεων μεταξύ διαφορετικών πηγών δικαίου

Αρμόδια για την επίλυση συγκρούσεων μεταξύ διαφορετικών νομικών κανόνων ή πηγών δικαίου είναι τα δικαστήρια.

Με την επιφύλαξη της υπεροχής του δικαίου της ΕΕ, το Σύνταγμα αποτελεί τον θεμελιώδη νόμο του κράτους και υπερισχύει σε κάθε περίπτωση σύγκρουσης με άλλους νόμους. Σύμφωνα με το άρθρο 34 του Συντάγματος, τα φυσικά πρόσωπα μπορούν να προσβάλουν νόμο ως αντισυνταγματικό ενώπιον του Ανωτέρου Δικαστηρίου. Μια τέτοια απόφαση μπορεί να προσβληθεί ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Τα φυσικά πρόσωπα μπορούν να επικαλεστούν επίσης προσβολή των συνταγματικών τους δικαιωμάτων ή παραβίαση της συνταγματικής διαδικασίας μέσω ενεργειών του κράτους.

Τεκμαίρεται ότι η νομοθεσία που θεσπίστηκε μετά την ψήφιση του Συντάγματος του 1937 είναι σύμφωνη με το Σύνταγμα έως ότου αποδειχθεί το αντίθετο.

Ενδέχεται να προκύψουν περιστάσεις υπό τις οποίες διατάξεις του Συντάγματος, και ιδίως οι διατάξεις για τα θεμελιώδη δικαιώματα, ενδέχεται να συγκρούονται σε κάποιον βαθμό. Τα δικαστήρια χρησιμοποιούν διάφορες μεθόδους για να αποφανθούν επί των εν λόγω υποθέσεων, συμπεριλαμβανομένης της γραμματικής ερμηνείας, της ιστορικής ερμηνείας, της τελεολογικής ή εναρμονισμένης ερμηνείας, της αρχής της αναλογικότητας, της προσέγγισης της ιεράρχησης των δικαιωμάτων και της προσέγγισης της δέσμευσης από το φυσικό δίκαιο και τα φυσικά δικαιώματα.

Υπήρξαν περιπτώσεις κατά τις οποίες, συνεπεία συνταγματικής διάταξης ή δικαστικής ερμηνείας αντίθετης προς το λαϊκό αίσθημα, διενεργήθηκε δημοψήφισμα για την αναθεώρηση του Συντάγματος.

Εάν φυσικό πρόσωπο επικαλείται προσβολή από τη νομοθεσία των δικαιωμάτων του που κατοχυρώνονται στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, μπορεί να ζητήσει την έκδοση δήλωσης ασυμβιβάστου από τα δικαστήρια.

Το δίκαιο της ΕΕ απολαύει συνταγματικής ασυλίας, καθώς το Σύνταγμα προβλέπει ότι δεν ακυρώνει τις πράξεις ή τα μέτρα που είναι αναγκαία λόγω της ιδιότητας της Ιρλανδίας ως μέλους της ΕΕ, μολονότι οι εφαρμοστικές

νομοθετικές πράξεις των εν λόγω πράξεων ή μέτρων πρέπει να είναι σύμφωνες με το Σύνταγμα.

Πέραν των συνταγματικών ζητημάτων, η εγκυρότητα των νομοθετικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση κρίνεται βάσει της συμμόρφωσής τους με την πράξη με την οποία παρέχεται η νομοθετική εξουσιοδότηση.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το ιρλανδικό νομικό σύστημα, τη νομοθεσία και το Σύνταγμα διατίθενται στους ακόλουθους ιστοτόπους:

- <https://www.gov.ie/en/organisation/department-of-the-tdoiseach>
- <https://www.courts.ie/judgments>
- <https://www.irishstatutebook.ie>
- <http://www.bailii.org>

■ Τελευταία επικαιροποίηση: 16/04/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.